

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

31. oktoober 2024 nr 1-3/24/606

**Registrikande nr 50001009007 kehtivuse
peatamine**

1. OTSUS

Tulenevalt alljärgnevast, tuginedes haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 64 lg-le 1, 2 ja 3, HMS § 66 lg 2 punktile 2 ning HMS § 68 lg-le 2 ja 3 **otsustan**:

1.1 Peatada registrikande nr 50001009007 kehtivus projekteeritava Aidu must-toonekure püsielupaiga sihtkaitsevööndi alal kuni loodusobjekti kaitse alla võtmise või kaitse alla võtmisest keeldumise otsuse tegemiseni või registrikande kehtivuse lõpuni, kuni 21.05.2025.

1.2 Viia käesoleva korraldusega tehtud muudatused sisse metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse (edaspidi Metsaregister)

1.3 Käesolev korraldus teha teatavaks Riigimetsa Majandamise Keskusele (*RMK*).

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest alates, esitades vaide korralduse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

2. ASJAOLUD

10.05.2024 esitas Riigimetsa Majandamise Keskuse volitatud esindaja Arvo Lind Keskkonnaametile metsateatise, millega kavandas Jõgeva maakonnas, Põltsamaa vallas, Põltsamaa metskond 15 kinnistu (registriosa number 14316650, katastritunnus 57302:002:0510) kvartali PM234 eraldisel 13 lageraiet 0,52 hektaril. Keskkonnaamet registreeris 21.05.2024 eelpool nimetatud raie Metsaregistris registrikande nr 50001009007 all raiet lubava otsusega.

Eesti looduse infosüsteemi (*EELIS*) andmetel ei olnud eelpool nimetatud metsateatiste menetlemise ja raiete registreerimise ajal kavandataval raialal registreeritud kaitstavaid loodusobjekte, mille tõttu raiet sai lubada ning raie registreeriti vastavalt metsaseaduse (edaspidi *MS*) § 41 lg-le 8¹.

MTÜ Kotkaklubi on esitanud Kliimaministeeriumile 22.06.2024 ettepaneku moodustada looduslike piiridega 19 must-toonekure püsielupaika.

Kliimaministeerium on 15.10.2024 edastanud Keskkonnaametile MTÜ Kotkaklubi ettepaneku 19 must-toonekure looduslikes piirides püsielupaikade kaitse alla võtmiseks (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis numbriga 7-12/24/21175).

23.10.2024 kanti ettepaneku alusel Metsaregistri looduskaitse kaardikihile projekteeritav Aidu must-toonekure püsielupaiga sihtkaitsevöönd. Kvartali PM234 eraldisel 13 21.05.2024 registreeritud lageraie nr 50001009007 jääb 0,34 ha ulatuses projekteeritava Aidu must-toonekure püsielupaiga sihtkaitsevööndi alale.

3. KAALUTLUSED

Registrikande 50001009007 registreerimise hetkel kehtinud metsaseaduse (edaspidi *MS*) redaktsiooni § 41 lg 13 kohaselt võib metsaomanik teha raiet 12 kuu jooksul pärast raie või metsakaitseekspertiisi akti registreerimist metsaregistris. HMS § 61 lg 1 ja 2 sätestavad, et haldusakt kehtib adressaadile teatavaks tegemisest või kättetoimetamisest kuni kehtetuks tunnistamiseni, kehtivusaja lõppemiseni, haldusaktiga antud õiguse lõpliku realiseerimiseni või kohustuse täitmiseni, kui seadus ei sätesta teisiti.

Kuna eespool nimetatud raie registreerimise kuupäevast on möödunud vähem kui 12 kuud ning planeeritav raie on teostamata (Riigimetsa Majandamise Keskuse volitatud esindaja Arvo Lind 23.10.2024 e-kirja alusel), on registrikanne nr 50001009007 käesoleva seisuga kehtiv.

HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele.

HMS § 64 lg 1 kohaselt kohaldatakse kehtetuks tunnistamise kohta sätestatud ka haldusorgani poolt haldusakti muutmise ja haldusakti kehtivuse peatamise suhtes.

HMS § 64 lg 2 kohaselt otsustab haldusorgan haldusakti kehtetuks tunnistamise (ka kehtivuse peatamise) kaalutlusõiguse kohaselt, kui seadus ei keela haldusakti kehtetuks tunnistada või ei kohusta haldusakti kehtetuks tunnistama. Sama paragrahvi lg 3 järgi tuleb kaalutlusõiguse teostamisel arvestada haldusakti andmise ja haldusakti kehtetuks tunnistamise (ka kehtivuse peatamise) tagajärgi isikule, haldusakti andmise menetluse põhjalikkust, haldusakti kehtetuks tunnistamise põhjuste olulisust ning nende seost isiku osalemisega haldusakti andmise menetluses ja isiku muu tegevusega, haldusakti andmisest möödunud aega ning muid tähtsust omavaid asjaolusid.

HMS § 66 lg 2 punkti 2 alusel võib haldusakti, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima.

HMS § 68 lg 2 kohaselt otsustab haldusakti kehtetuks tunnistamise (ka kehtivuse peatamise) haldusorgan, kelle pädevuses oleks haldusakti andmine kehtetuks tunnistamise ajal ning lg 3 alusel loetakse haldusakt kehtetuks tunnistamise jõustumise hetkest, kui haldusorgan ei kehtesta teist ajamomenti. MS § 41 lg-st 1 lähtuvalt on metsateatise menetlejaks Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet pädev kehtivate raiet lubavate registrikannete kehtetuks tunnistamist (ka kehtivuse peatamist) otsustama.

HMS § 64 lg 1 kohaselt kohaldatakse kehtetuks tunnistamise kohta sätestatud ka haldusorgani poolt haldusakti muutmise ja haldusakti kehtivuse peatamise suhtes.

Pärast kavandatud raie registreerimist metsaregistris kvartali PM234 eraldisel 13 on muutunud faktilised asjaolud (ala on 0,34 ha ulatuses kantud Metsaregistrisse projekteeritava püsielupaiga sihtkaitsevööndina) selliselt, et on põhjendatud registrikande nr 50001009007 kehtivuse peatamine. Kaitse alla võtmise protsess on pooleli ja raiete peatamise eesmärk on tagada kaitse alla võetava loodusobjekti säilimine ehk ala oluliste olemuslike tunnuste säilimine, mille pärast ala kaitse alla võtmise ettepanek tehti.

Must toonekurg (*Ciconia nigra*) on väheneva arvukusega linnuliik, kes on Eesti punase nimestiku järgi ohualdis ning arvatud looduskaitseaduse alusel haruldase ja hävimisohus liigina I kaitsekategooria liikide hulka. Must-toonekure elupaigad on eelkõige vanad, minimaalse häirimise ja soodsate toitumispaikadega looduslikult mitmekesised metsamassiivid. Keskkonnaameti hinnangul kaalub avalik huvi, tagada teadaoleva I kaitsekategooria liigi elupaiga kaitse, üle isiku usalduse, et lubatud raie kvartali PM234 eraldisel 13 jääb kehtima.

Uuendusraie projekteeritava püsielupaiga sihtkaitsevööndis kahjustaks pöördumatult püsielupaika. Keskkonnaameti hinnangul on registrikande nr 50001009007 alusel lubatud raie vastuolus loodusobjekti kaitse alla võtmise eesmärgiga ja kavandatava kaitsekorraga ning võib mõjutada loodusobjekti seisundit.

Juhime tähelepanu, et Metsaregistris kantakse peatatud kehtivusega registrikanne nr 50001009007 arhiivi, kuna tehniliselt ei ole võimalik kehtivuse peatamist Metsaregistris vormistada. Juhul, kui kvartali PM234 eraldise 13 kohta tehakse kaitse alla võtmisest keeldumise otsus ning raie osutub võimalikuks, tuleb jätkuva raie teostamise soovi korral esitada uus metsateatis. Eraldisel 13 on võimalik kavandada raieid projekteeritavast Aidu must-toonekure püsielupaiga sihtkaitsevööndist välja jääval osal, selleks tuleb esitada vastava sisuga metsateatis.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Jüris
juhtivspetsialist
metsosakond

Marek Paeküla
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond